

CD KLASSIEK

JOODSE MUZIEK

Zestig jaar na de bevrijding doen violist Adriaan Stoet en pianist Tjako van Schie de joodse oorlogstragedie herleven op *Shtil, di nakht iz oysgeshternt* (Stil, de nacht is vol sterren), een indringende cd met jiddische muziek uit concentratiekampen en ghetto's.

Veel van deze muziek bestaat uit mondeling overgeleverde liederen, waarbij een eenvoudige begeleiding werd geïmproviseerd. Op basis van summier bewaard gebleven materiaal, maakten Stoet en Van Schie overtuigende reconstructies voor viool en piano van deze hartenkreten, die onder erbarmelijke omstandigheden tot stand kwamen en tot op heden niet of nauwelijks waren gedocumenteerd.

Hoop en wanhoop, razernij en weemoed, schaamte en moed, het altijd weer oplevende verlangen

naar vrijheid en een waardig leven, dat schreeuwen deze liederen uit. Ze getuigen van de onvergankelijkheid van de joodse ziel, van spirituele kracht die de hel overleefde en altijd actueel zal zijn. De trieste wereld van een moeder die haar kind in slaap wil wiegen, maar het nergens meer kan vinden (*Babi Yar*), de vechtlust in het ghetto van Warschau (*Varshe*), of de droom van de gevangene die het kamp wil overleven om zijn geliefde terug te zien (*Es velt zikhmir nokh leben*). In subtiele dialogen geven Stoet en Van Schie integer uitdrukking aan de tragische inhoud van deze liederen, al is het vioolspel van Stoet net niet 'schmierend', kleurrijk en emotioneel genoeg om helemaal te overtuigen.

WENNEKE SAVENIJE

Yiddish music from the ghettos and concentration camps, EMI 0946 3112092 3